

“ดิ่ง”: พินดาระอาง (ปะหล่อง)

Ding : A musical instrument of the Dara-ang (Palaung)

พิเชฐ สีตะพงศ์*

lcpst@mahidol.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นการนำเสนอข้อมูลเบื้องต้น ในงานทางมานุษยวิทยาการดนตรี โดยศึกษา “ดิ่ง” เครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายของชาวดาระอาง (ปะหล่อง) ที่หมู่บ้านนอแล ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาลักษณะทางกายภาพ ระบบเสียง ลักษณะการบรรเลง และบทเพลงของชาวดาระอาง ผลการศึกษาพบว่า “ดิ่ง” เป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องดีด มีลักษณะคล้ายพิณ 3 สาย มีส่วนประกอบ 4 ส่วน คือ 1.ตัวดิ่ง ประกอบด้วย หัวดิ่ง คอดิ่ง และลำตัว (กล่องเสียง) 2.หย่อง (วัสดุรองสาย) 3.ไม้ดีด และ 4. สายดิ่ง มีการตั้งเสียงตามลักษณะของบทเพลง ซึ่งบทเพลงของดาระอางพบว่ามี 2 ลักษณะ คือ 1. เพลงที่มีโครงสร้างชัดเจน เป็นเพลงที่มีร้องประกอบ มีองค์ประกอบ 3 ส่วนคือ ส่วนนำ ส่วนทำนองหลัก และส่วนจบ โดยส่วนทำนองหลักถือเป็นส่วนสำคัญที่บ่งบอกถึงชื่อของเพลงนั้น 2. เพลงที่มีโครงสร้างยืดหยุ่น เป็นเพลงที่ไม่มีการร้องประกอบ เพลงมีโครงสร้างไม่ชัดเจน แต่มีวลีที่เกิดขึ้นบ่อยๆ ซึ่งบ่งบอกถึงชื่อของเพลงนั้น

คำสำคัญ: ดิ่ง, ดนตรีของชาวดาระอาง, มานุษยวิทยาการดนตรี, ดาระอาง, ปะหล่อง

* นักวิจัยประจำสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

Abstract

This paper is a preliminary ethno-musicological study of the musical instrument called *ding* of the Dara-ang (Palaung) people. The data was collected at No Lae Village, Fang District, Chiang Mai Province, Thailand. The *ding* is a harp-like musical instrument with three strings. The study observes that the instrument comprises four physical parts, namely 1) body including a head, neck, and sound box; 2) bridge; 3) plectrum; and 4) strings. The sound set-up of the *ding* depends on the type of musical composition to be played. In general, Dara-ang musical composition can be categorised into two types. The first has a clear-cut structure, usually with lyrics. Its structure is composed of an opening, a main melody and a closing section. Most important of all, the main melody also suggests the title of the song. The second type is more flexible and does not contain any words. Despite a non-structured melody, there is always a frequent use of refrains which refer to the song's title.

Keywords: Dara-ang, ding, ethno-musicology, musical instrument, Palaung

“ดิ่ง”: พินดาระอาจ (ปะหล่อง)

บรรพบุรุษของชนเผ่าทั้งหลาย ต่างก็รู้จักที่จะนำวัสดุธรรมชาติที่พึ่งหาได้รอบๆ ตัว มาประดิษฐ์ดัดแปลงเป็นเครื่องมือเครื่องใช้และเครื่องดนตรี เพื่อประโยชน์ในการใช้สอยและคุณค่าทางจิตใจในวิถีชีวิต โดยเฉพาะเครื่องดนตรี นับว่าเป็นส่วนหนึ่งที่เกิดขึ้นมาด้วยความต้องการตามธรรมชาติของมนุษย์ เพื่อถ่ายทอดภาษาแห่งความรู้สึกและอารมณ์ เช่น ความรัก ความสนุกสนาน ความเศร้า และความเกลียด เกิดเป็นความงามแห่งภาษาดนตรี แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นบทเพลงที่สืบสานจดจำกันมาในชนเผ่า

ชนเผ่าดาระอาจได้ถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก ผ่านเครื่องดนตรีที่เรียกว่า “ดิ่ง” สื่อก่อออกมาในบทเพลงของดาระอาจ หนุ่มสาวดาระอาจสมัยก่อน ใช้ภาษาดนตรีนี้ บอกกล่าวความในใจของกันและกัน ด้วยความอ่อนโยนละเมียดละไม ในประเพณีการเกี้ยวสาว ซึ่งปัจจุบันนี้ ภาษาแห่งความรู้สึกนี้ เหลืออยู่รางเลือนเหลือเกิน

ผู้เขียนได้ศึกษาและหาข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องดนตรีของชาวดาระอาจที่เรียกว่า “ดิ่ง” พร้อมบทเพลงที่บรรเลงด้วยเครื่องดนตรีนี้ ที่บ้านนอแล ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือลุงยะ มอเมือง ปัจจุบันนอแลเหลือผู้บรรเลงดิ่งได้น้อยเต็มที และลุงยะเป็นผู้นำคนสำคัญคนหนึ่งในนั้น เนื่องจากผู้เขียนมีเวลาศึกษาเครื่องดนตรีดิ่งยังไม่มากพอ จึงขอนำเสนอบทความนี้ในฐานะเป็นข้อมูลเบื้องต้นในเรื่องลักษณะทางกายภาพของดิ่ง ระบบเสียงของดิ่ง ลักษณะการบรรเลงดิ่ง และบทเพลงของชาวดาระอาจ

1. ความเป็นมา

“ดิ่ง” เป็นเครื่องดนตรีที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวดาระอาจ มีลักษณะคล้ายพิณสามสาย เป็นอุปกรณ์สำคัญที่ใช้ในการเกี้ยวสาวตามประเพณีของชาวดาระอาจ หนุ่มคนใดต้องการไปเกี้ยวสาวที่บ้านไหน ก็ต้องไปเล่น “ดิ่ง” ที่หน้าบ้านของหญิงสาวคนนั้น เพื่อเป็นสัญญาณของการเกี้ยวสาว แต่ปัจจุบัน การจีบสาวได้เปลี่ยนไปตามยุคสมัยความเจริญที่เข้ามาสู่หมู่บ้าน ประเพณีการจีบสาวด้วยการเล่น “ดิ่ง” จึงค่อยๆ หายไป การเล่น “ดิ่ง” ในปัจจุบันนี้ จะใช้ในงานประเพณีต่างๆ เช่น เล่นประกอบการฟ้อนนางหรรษาเงิน เล่นในช่วงสงกรานต์ และเข้าพรรษา (สุจริตลักษณ์ ดีผดุง และ ปิยนันท์ ทองคำชุม, 2548, น.27)

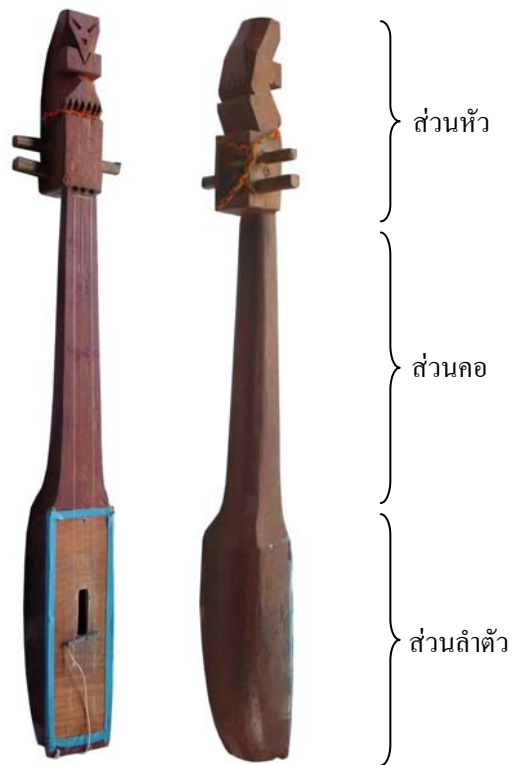

ภาพที่ 1. “ดิ่ง” พินของคาระอาง

“ดิ่ง” มีลักษณะคล้ายชิงหรือพิน ซึ่งมีปรากฏอยู่ทั่วไปทางภาคเหนือและอีสานของไทย และปรากฏอยู่ตามกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ เช่น “ซื่อปือ” ของลีซอ “ครึม” ของอาข่า “ดิ่งทิ” ของมูเซอ เพียงแต่แตกต่างกันที่รูปร่าง ขนาด และวัสดุที่ใช้ทำ จัดเป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องดีด มี 3 สาย เป็นเครื่องดนตรีของผู้ชายและจะเล่นกันในเวลาที่ว่างจากการทำงาน เป็นสื่อในการเกี้ยวสาว ใช้บรรเลงในงานเทศกาลประเพณี และการแสดงฟ้อนนางหรือเงิน

2. ลักษณะทางกายภาพของดิ่ง

“ดิ่ง” ทำจากไม้เนื้อแข็งปานกลาง ที่นิยมคือไม้รัก เป็นไม้ยืนต้นอยู่ในวงศ์ไม้มะม่วง นิยมนำขางรักมาเคลือบสิ่งของ และทาเคลือบวงหอยที่ใช้สวมเอวของหญิงชาวคาระอางที่เรียกว่า “หน่อง” เมื่อแรกนั้นเนื้อไม้จะออกสีน้ำตาลแดง เมื่อเวลาผ่านไป สีของเนื้อไม้จะเข้มขึ้นเรื่อยๆ จนเกือบดำ “ดิ่ง” ประกอบด้วย 3 ส่วนหลักคือ ส่วนหัว ส่วนคอ และส่วนลำตัว (กล่องเสียง)

ภาพที่ 2. ส่วนต่างๆ ของดิ่ง

ภาพที่ 3. ส่วนหัวของดิ่งที่มีการแกะสลักตกแต่งสวยงาม

ส่วนหัวยาวประมาณ 21-24 ซม.
ขึ้นกับการออกแบบตกแต่งของช่าง
ดิ่งบางตัวส่วนหัวอาจมีความยาว
มากกว่านี้ เพราะมีการตกแต่งและ
แกะสลักเป็นลวดลายสวยงาม
ความยาวโดยรวมประมาณ 80 ซม.
ตัวกว้าง 8 ซม. หน้า 5.5 ซม.
น้ำหนักประมาณ 2 กก.

ด้านหน้า

ด้านหลัง

ภาพที่ 4. แสดงด้านหน้าและด้านหลังของหัวคั้ง

หัวของคั้งประกอบด้วย
ช่องใส่สาย 3 ช่อง และ
ลูกบิด 3 อัน ลูกบิดยาว
ประมาณ 12 ซม.
สายของคั้งเป็นสายลวด
นิยมใช้สายกีตาร์
เบอร์ 2

ภาพที่ 5. ส่วนคอ

ส่วนคอ ยาวประมาณ
35 ซม. ส่วนแคบ
ที่สุดประมาณ 4 ซม.
ระยะห่างระหว่างสาย
1 ซม.

ภาพที่ 6. ส่วนลำตัวที่มีช่องลมด้านหน้า

ส่วนลำตัว (กล่องเสียง) มีความ
ยาวประมาณ 30 ซม. กว้าง 8 ซม.
สูง 7.5 ซม. ด้านในชุดเป็น
ช่องกลวงเพื่อให้เกิดความ
กังวานของเสียง ด้านหน้าเป็น
แผ่นกำธรเสียง ทำด้วยแผ่นไม้
อัด หรือแผ่นไม้ไผ่ มีช่องลม
เพื่อให้เสียงสะท้อนออก
ลักษณะของช่องลมมี 2
ลักษณะคือ ช่องลมด้านหน้า
และช่องลมด้านข้าง

ภาพที่ 7. ส่วนลำตัวที่มีช่องลมด้านข้าง

หย่องรองสาย (วัสดุรอง
สายทำด้วยตะกั่ว) ยาว 4.5
ซ.ม. หน้า 0.3 ซ.ม. สูง 0.8
ซ.ม. รองรับสายดิ่งทั้งสาม
สายบนแผ่นกำรเสียง

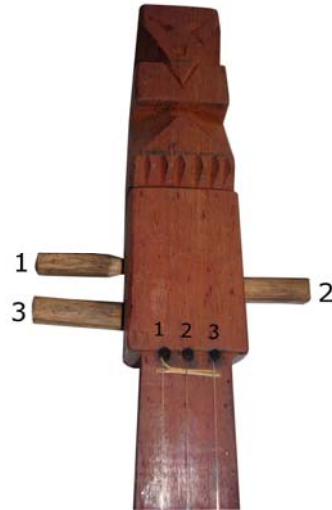
ภาพที่ 8. หย่องรองสาย

ภาพที่ 9. ไม้ดีดดิ่ง

ส่วนสำคัญของดิ่งอีกอย่างหนึ่งคือ ไม้ดีด นิยมใช้โคนก้านขนเป็ดหรือขนไก่บริเวณโคนปีก ซึ่งมีขนาดใหญ่ มาเป็นวัสดุในการทำไม้ดีด โดยการเชื่อมส่วนโคนขนปีกให้มีลักษณะคล้ายปากกลตามยาวประมาณครึ่งหนึ่งของไม้ดีด (ไม้ดีดยาวประมาณ 3.5-4 ซ.ม.) ใช้เชือกไหมพรมรัดบริเวณด้านบนของไม้ดีด (เชือกยาวประมาณ 50-60 ซ.ม.)

3. ระบบเสียงของดิ่ง

สายของดิ่งมีขนาดเดียวกันทั้งสามเส้น
(ใช้สายกีตาร์เบอร์ 2) มีระยะห่างของเสียง
ระหว่างสายที่ 1 และ 3 เป็นคู่ 5 ส่วนสายที่ 2
ขึ้นอยู่กับเพลงที่ใช้ในการบรรเลง

ภาพที่ 10. ตำแหน่งสายและลูกบิดของดิ่ง

การตั้งเสียงของดิ่งมีความสัมพันธ์กับบทเพลงที่ดิ่งใช้บรรเลง จากการศึกษาพบว่า
บทเพลงของดาระอามี 2 ลักษณะ คือ บทเพลงที่มีโครงสร้างชัดเจน และบทเพลงที่มี
โครงสร้างยืดหยุ่น

3.1 การตั้งเสียงสำหรับเพลงที่มีโครงสร้างชัดเจน

สายที่ 1 ตรงกับระดับเสียง C (โด)

สายที่ 2 ตรงกับระดับเสียง D (เร)

สายที่ 3 ตรงกับระดับเสียง G (ซอล)

เพลงที่บรรเลง เช่น เพลงเกี่ยวสาว เพลงพ่อนางหอยเงิน เพลงพื้นบ้านปะหล่อง
แดง

3.2 การตั้งเสียงสำหรับเพลงที่มีโครงสร้างยืดหยุ่น

การตั้งเสียงยังยึดหลักเดิมคือ สายที่ 1 และ 3 ยังมีระยะเสียงห่างกันเป็นคู่ 5 แต่
อาจจะกลับสลับกัน เช่น

สายที่ 3 ตรงกับระดับเสียง C (โด)

สายที่ 1 ตรงกับระดับเสียง G (ซอล)

ส่วนสายที่ 2 ตั้งเพื่อให้สะดวกในการบรรเลง เช่น เพลงเดินทางไปทำไร่ สายที่ 2
จะตั้งตรงกับสายที่ 1 คือระดับเสียง G เหมือนกัน เป็นต้น

4. ลักษณะการบรรเลง

ภาพที่ 11. การบรรเลงดิ่งในท่ายืนและทำขึ้น

ภาพที่ 12. การขับร้องและบรรเลงดิ่งในงานประเพณี

“ดิ่ง”: พืชมดิ่ง (ปะหล่อง)

การบรรเลงดิ่ง ผู้บรรเลงสามารถ นั่ง ขึ้น หรือเดินบรรเลงได้ ขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ และการใช้งาน ผู้บรรเลงจะใช้ไม้ดัดพันที่นิ้วชี้มือขวา แล้วใช้นิ้วชี้คีตสายดิ่งสลับไปมา การ ดัดมีทั้ง ดัดเข้า (ดัดเข้าหาตัว) ดัดออก และรว (ดัดเข้าดัดออกสลับไปมาอย่างรวดเร็ว) การ บรรเลงส่วนใหญ่จะใช้วิธีการดัดเข้าเป็นหลัก การดัดออกจะมีใช้ในกรณีบรรเลงโน้ตติดกัน 2 ตัวในสายเดียวกัน ส่วนการรวก็จะใช้เพื่อให้ทำนองเพลงในเสียงนั้นยาวออกไป สำหรับมือ ซ้ายก็ใช้นิ้วชี้ นิ้วกลาง และนิ้วนาง กดไปตามสายดิ่ง เพื่อให้เกิดระดับเสียงที่แตกต่างกันไป ตามทำนองเพลง

ภาพที่ 13. ลักษณะของ ไม้ดัดดิ่ง

ภาพที่ 14. การพันไม้ดัด

5. บทเพลงของดาระอาง

บทเพลงของดาระอางจะเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต เช่น บทเพลงที่เกี่ยวกับการเดินทางไป ทำไร่นา บทเพลงเกี่ยวสาว บทเพลงที่เกี่ยวกับประเพณีความเชื่อนางหรือเงิน เป็นต้น โดยเฉพาะประเพณีการเกี่ยวสาว จะมีลำดับเริ่มตั้งแต่เมื่อชายหนุ่มถูกใจหญิงสาวคนใด ก็จะ หาโอกาสไปที่ชั้วบ้านในตอนกลางคืน ช่วงเวลาประมาณ 3 ทุ่ม โดยวันรุ่งขึ้นมักเป็นวันที่ไม่ ไปทำงานในไร่นา เช่นเป็นวันพระ (ชาวดาระอางส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธนิกายเถรวาท

และมีความเคร่งครัด จะทำบุญถือศีลในวันพระ และวันสำคัญทางศาสนา) ในระหว่างเดินทางไป ชายหนุ่มก็จะติดตั้งหรือเป่าวอ (ขลุ่ยน้ำเต้า) ไปด้วย เมื่อถึงบ้านสาว ก็จะบรรเลงเพลงเกี่ยวสาว เป็นเพลงบอกกล่าวให้สาวตื่นขึ้นมาเปิดประตูรับ หากสาวไม่รังเกียจก็จะลุกขึ้นมาเปิดประตูให้ และพากันเข้าไปในบ้าน นั่งคุยกันที่เตาไฟ การพูดคุยจะเกิดขึ้นเช่นนี้ โดยไม่มีเรื่องเพศสัมพันธ์เข้ามาเกี่ยวข้อง เมื่อได้เวลากลับ ชายหนุ่มก็จะบรรเลงเพลงลาสาว โดยจะพรรณนาถึงความคิดถึง ว่าเมื่อใดจะได้มาพบกันอีก การเกี่ยวสาวดำเนินไปจนหนุ่มสาวเข้าใจกัน และตกลงจะแต่งงานกันจึงบอกพ่อแม่ พ่อแม่ฝ่ายชายจึงจะไปสู่ขอกับพ่อแม่ฝ่ายหญิง โดยค่าใช้จ่ายและสินสอดในพิธีแต่งงานเป็นของฝ่ายชาย เมื่อเสร็จพิธีแต่งงานแล้วฝ่ายหญิงจะไปอยู่กับครอบครัวฝ่ายชาย

เพลงเกี่ยวสาว

นอกจากนี้ ยังมีเพลงประกอบการแสดงฟ้อนนางหรอยเงิน (ในช่วงเทศกาลสงกรานต์และเข้าพรรษา) ชาวคาระอาจมีความเชื่อเกี่ยวกับนางหรอยเงินว่า “เป็นนางฟ้าได้มาบนโลกมนุษย์ แต่โชคร้ายนางไปติดแร้วดักสัตว์ของชาวล่าหู่ (มูเซอ) ไม่สามารถกลับไปยังสวรรค์ได้ ชาวปะหล่องเชื่อว่าคนเป็นลูกหลานของนางหรอยเงิน” (สุจิตต์ลักษณ์ ดีผดุง และ ปิยนันท์ ทองคำห่ม, 2548, น.24) ความเชื่อดังกล่าวเป็นที่มาของเครื่องแต่งกายของชาวคาระอาจ คือ การสวมเครื่องประดับที่เรียกว่า “หน่อง” เป็นวงแหวนที่ใช้สวมเอว

เพลงประกอบการพ่อนางหอยเงิน (นางฟ้าของดระอาง)

ลักษณะของบทเพลงดนตรีของดระอางนั้น เท่าที่พบมีอยู่สองลักษณะสำคัญ คือ เพลงที่มีโครงสร้างชัดเจน และเพลงที่มีโครงสร้างยืดหยุ่น

5.1 เพลงที่มีโครงสร้างชัดเจน

เป็นเพลงที่มีร้องประกอบ มีโครงสร้าง 3 ส่วนคือ

- 1) ส่วนนำ เป็นส่วนที่ให้เสียงแก่ผู้ร้อง เพื่อเตรียมเข้าสู่ส่วนของทำนองหลัก และเป็นจุดพักสำหรับนักร้อง เพื่อนึกเนื้อร้องต่อไปได้ การบรรเลงส่วนนำนี้มักขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ ความสั้นยาวไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับความพร้อมของนักร้องด้วย
- 2) ทำนองหลัก เป็นทำนองวลีสั้นๆ มีความงดงามและเรียบง่ายไม่ซับซ้อน เป็นทำนองที่บอกถึงชื่อของเพลงนั้น มักบรรเลงเข้าไปมาพร้อมไปกับนักร้อง ส่วนนักร้องก็ร้องทำนองเดิม แต่เปลี่ยนเนื้อร้อง เพื่อบอกเล่าความตามที่ต้องการ
- 3) ส่วนจบ จะเป็นทำนองห่าง วลีสั้นๆ วนไปมา 2-3 ครั้ง แล้วลงจบ

ตัวอย่าง เพลงเกี่ยวสาว มีโครงสร้างของเพลงดังนี้

วลีส่วนนำ

วลีทำนองหลัก

วลีส่วนจบ

ตัวอย่าง เพลงประกอบการแสดงฟ้อนนางหอยเงิน มีโครงสร้างของเพลงดังนี้

วลีสวนนำ

วลีทำนองหลัก

วลีสวนจบ

5.2 เพลงที่มีโครงสร้างยืดหยุ่น

เป็นเพลงที่ไม่มีการร้องประกอบ มีลักษณะคล้ายการด้นกลอนไปเรื่อยๆ ตามอารมณ์ผู้บรรเลง แต่มีวลีที่ซ้ำอยู่ส่วนหนึ่งที่เกิดขึ้นบ่อยๆ ซึ่งบ่งบอกถึงลักษณะและชื่อเพลงนั้นๆ เช่น เพลงที่เดินทางไปเที่ยวสาว เพลงเดินทางไปทำไร่นา เป็นต้น

6. รูปและข้อเสนอแนะ

6.1 รูป

“คิ่ง” เป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องดีด มีสายดีด 3 สาย มีส่วนประกอบดังนี้ คือ ตัว “คิ่ง” ทำจากไม้เนื้อแข็งปานกลาง เช่น ไม้ที่อยู่ในวงศ์ไม้มะม่วง ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนหัว ส่วนคอ และส่วนลำตัว (กล่องเสียง) ห้อย เป็นวัสดุรองสายทำด้วยแผ่นตะกั่ว ใช้รองรับสายดีดทั้งสามบนลำตัวคิ่ง ไม้ดีดคิ่ง นิยมใช้โคนก้านขนเป็ดหรือขนไก่ บริเวณโคนปีกมาเป็นวัสดุในการทำ มีความยาวประมาณ 3.5-4 ซม. ใช้เชือกไหมพรมยาวประมาณ 50-60 ซม. รัศที่บริเวณส่วนบนของไม้ดีด เพื่อใช้พันให้ติดกับนิ้วมือของผู้บรรเลง สายคิ่ง สายของคิ่งมี 3 สาย เป็นสายลวด นิยมใช้สายกีตาร์เบอร์ 2

การกำเนิดเสียง เกิดจากการสั่นสะเทือนของสายที่เกิดจากการดีด มีระยะห่างของเสียงระหว่างสายที่ 1 (สายด้านบน) และ 3 (สายด้านล่าง) เป็นคู่ 5 เช่น สายบนเป็นเสียงโด สายล่างเป็นเสียงซอล เป็นต้น ส่วนสายที่ 2 (สายกลาง) ขึ้นอยู่กับเพลงที่ใช้ในการบรรเลง

การบรรเลง “คิ่ง” จะใช้นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง ของมือซ้าย กดไปตามสายของคิ่ง เพื่อให้เกิดระดับเสียงแตกต่างกันตามทำนองเพลง มือขวาใช้นิ้วชี้พันไม้คึดทำหน้าที่คึดสาย ทั้งสามสาย สามารถบรรเลงในทำ ยืน เดิน นั่ง ได้ตามเหตุการณ์

บทเพลงของคาระอาง มีสองลักษณะสำคัญ คือ เพลงที่มีโครงสร้างชัดเจน และ เพลงที่มีโครงสร้างยืดหยุ่น เพลงที่มีโครงสร้างชัดเจน มักเป็นเพลงที่มีร้องประกอบ มีโครงสร้าง 3 ส่วนคือ

- 1) ส่วนนำ เป็นส่วนที่ให้เสียงแก่ผู้ร้อง เพื่อเตรียมเข้าสู่ส่วนของทำนองหลัก วลีของเสียงมีความสั้นยาวไม่แน่นอน
- 2) ทำนองหลัก เป็นทำนองวลีสั้นๆ มีความงดงาม เป็นทำนองที่บอกถึงชื่อของเพลงนั้น มักบรรเลงซ้ำไปมาพร้อมไปกับนักร้อง
- 3) ส่วนจบ จะเป็นทำนองห่าง วลีสั้นๆ วนไปมา 2-3 ครั้ง แล้วลงจบ

เพลงที่มีโครงสร้างยืดหยุ่น เป็นเพลงที่ไม่มีการร้องประกอบ มีลักษณะบรรเลงไปเรื่อยๆ ไม่ปรากฏโครงสร้างเพลงที่ชัดเจน แต่มีวลีที่เกิดขึ้นบ่อยๆ ซึ่งบ่งบอกถึงลักษณะและชื่อเพลงนั้น

6.2 ข้อเสนอแนะ

ดนตรีของชาวคาระอาง มีเรื่องที่น่าสนใจหลายอย่าง โดยเฉพาะบทร้องและทำนองร้องของชาวคาระอาง มีความงดงาม เรียบง่าย ลึกซึ้ง และให้ความรู้สึกสะท้อนทางอารมณ์ แด้นับวันมรดกเหล่านี้จะค่อยๆ เลือนหายไปจากวิถีชีวิตของชาวคาระอาง ผู้เขียนหวังว่า จะมีการศึกษาฟื้นฟูบทร้องและทำนองร้องภายหน้าต่อไป

ผู้เขียนมีข้อสังเกตว่า วัฒนธรรมของชาวคาระอางที่มีความแนบแน่นกับพระพุทธศานานิกายเถรวาท ได้สะท้อนอารมณ์ ความรู้สึก และจิตใจ โดยสื่อออกมาในบทเพลงและดนตรีของชาวคาระอางด้วยเช่นกัน เพียงแต่มรดกทางวัฒนธรรมเหล่านี้ อาจขาดช่วงตอนการสืบทอด อาจเนื่องจากการหนีภัยสงคราม และการขาดช่วงเวลาในการดำเนินชีวิตอย่างสงบและต่อเนื่อง ถ้ามีการฟื้นฟูอย่างจริงจัง เราอาจรับรู้ถึงความรู้สึกและจิตใจของบรรพชนชาวคาระอางได้อย่างละเอียดขึ้น จากภาพสะท้อนที่สื่อจากบทร้องและบทเพลงเหล่านั้น

เอกสารอ้างอิง

พอล และ อีเลน ลูวิส. (2528). *หกเผ่าชาวดอย* (ศิริวรรณ สุขพานิช, แปลและเรียบเรียง).
เชียงใหม่: หัตถกรรมชาวเขา (Thai Tribal Crafts).

พัฒนา ภูประภากรกุล. (2547). *ซอป้อ คนตรีประเภทเครื่องสายของชาวลีซุ: กรณีศึกษาบ้านคอยล้าน ตำบลวารี อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้รับการตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยมหิดล.

มณเฑียร รุ่งหิรัญ. (2549). *เค่ง: เครื่องดนตรีในวิถีชีวิตม้ง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้รับการตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยมหิดล.

สุจิตต์ลักษณ์ ศิผดุง และ ปิยนันท์ ทองคำชุม. (2548). *สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย : คาระอว (ปะหล่อง)*. กรุงเทพฯ: เอกพิมพ์ไทย จำกัด.

Dournon, G. (1981). *Guide for the collection of traditional musical instruments*. Geneva : Art Graphiques, Imprimeries Populaires.

Myer, H. (1992). *Ethnomusicology: An introduction*. New York: W.W.Norton & Company.

Yupho, D. (1971). *Thai musical instruments* (David Morton, Trans.). Bangkok: The Department of Fine Arts. (Original work published 1957).

เอกสารอิเล็กทรอนิกส์

คลังเอกสารสาธารณะ. (2549). นานุกรมการล้านนา - จาก “ดิ่ง” ถึง “ซิ่ง”.
ค้นเมื่อ 5 ตุลาคม 2552 จาก <http://www.openbase.in.th/node/6982>

คลังเอกสารสาธารณะ. (2551). ชาติพันธุ์ล้านนา.
ค้นเมื่อ 5 ตุลาคม 2552 จาก <http://www.openbase.in.th/node/6468>

ดนตรีพื้นเมืองล้านนา. (ม.ป.ป.).
ค้นเมื่อ 8 กันยายน 2552, จาก <http://www.ketalanna.com/blog/?cat=3>

ปะหล่อง (Palong). (ม.ป.ป.). ค้นเมื่อ 8 กันยายน 2552, จาก
<http://www.phradoi.com/kratoo/read.php?tid=543>

ศูนย์ประสานงานองค์กรเอกชนพัฒนาชาวไทยภูเขา (ศอช.). (2551). *ชนเผ่าในประเทศไทย*
ดาร์อั้ง (ปะหล่อง). ค้นเมื่อ 5 ตุลาคม 2552 จาก
<http://www.contothailand.org/independentfile/INDEX.ASP>

ศูนย์พัฒนาสังคม หน่วยที่ 43 จังหวัดแม่ฮ่องสอน. (ม.ป.ป.). *ปะหล่อง PALONG*.
ค้นเมื่อ 8 กันยายน 2552, จาก <http://www.mhsdc.org/interest112.html>